

MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004;

Gelet op het ministerieel besluit van 04 juni 2004 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 3 maart 2005,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003:

Wegens de industrieelarcheologische waarde:

- als monument:

Het vlasbedrijf (roterij en zwingelarij) "Verschaeve" uit 1936 met inbegrip van de schoorsteen alsook van de cultuuroederen die er integrerend deel van uitmaken, inzonderheid de bijhorende technische uitrusting, inclusief het rijdend en/of verplaatsbaar materieel:

- Twee paardgetrokken slijtmachines waarvan één met (merk De Smet Ooigem) en één zonder binder (zonder merknaam)
- Oude houten kloddenpers (vóór 1900)
- Kapellenbinder (zelfrijdend)
- Repelmachine, ontroller en binder
- Houten bootmachine
- Slijtmachine van 'Union Desselgem' (zelfrijdend)

- Motor 'Rustic, Montereau', benzine, 3pk, type DW, serienummer 1674, nr 213227, voor het aandrijven van een bootmachine.
- Tractor 'Renault'
- Tractor 'Mac Cormick Farmall super FCD'
- Lijnzaadpletter 'Bréveté SGDG Brouilleuse Final Genève', nr 669
- Keerder 'Union Desselgem'
- Slekkenkar
- Tractorgetrokken slijtmachine (zgn. 'driebeet') merk 'De Poortere Beveren-Leie' met binder.
- Transportband (verplaatsbaar), een zgn. 'puttentrekker'
- Zaaimachine
- Houten vlaskafmolen 'Rapid Brévété'
- IJzeren brakel (2 rollen)
- Zwingelmolen 'De Laere Ingelmunster'
- Houten stofzuiger die bij de zwingelmolen hoort
- Weiderakel
- Keerder 'De Poortere'
- Paarderakel
- Vlaslift

, gelegen te
 Kuurne (Kuurne), Luit.-Gen. Gérardstraat +20;

bekend ten kadaster:

Kuurne, 1e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 354K, 354N(DELEN), 360F2(DEEL).

Art. 2.

Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het uitzonderlijke karakter van volgende intrinsieke waarde gemotiveerd:

De **industriearcheologische waarde** van het monument wordt als volgt omschreven:

als typevoorbeeld, zowel wat de ligging naast de Leie betreft als wat de typologie van de verschillende onderdelen aangaat. De roterij is van het type met rootkamers in parallelle opstelling aan weerszijden van de stookruimte en de machinekamers, en met koud- en warmwaterreservoirs op het dak.

Dit voorbeeld refereert zeer duidelijk aan een bepaalde, langdurige fase in de evolutie van de vlasproductie, fase die vanaf de jaren '20 tot bloei kwam na de uitvinding van het warmwaterroten door de Wevelgemnaar Constant Vansteenkiste ca. 1906-08.

Belangrijk als getuigenis voor de toenmalige gang van zaken is tevens de wijze waarop de zwingelarij wordt aangedreven, namelijk rechtstreeks door een stoommachine via riemen of door autonoom geproduceerde elektriciteit d.m.v. dezelfde stoommachine en later door een dieselmotor en dit ondanks het feit dat er in West-Vlaanderen in 1936 reeds een elektrisch distributienet werd uitgebouwd.

De stoomketel is een goed bewaard voorbeeld van een type met twee vuurhaarden (het zgn. Lancashire-type) en gladde gewelven anno 1903.

De stoommachine is een goed bewaard voorbeeld van een stoommachine van het merk 'Dollinckx' met laterale Riderschuiven te dateren ca. 1900.

Onderhavig voorbeeld laat bijgevolg ook zien dat bij het inrichten van een vlasbedrijf dikwijls van tweedehands materiaal werd gebruik gemaakt, wat getuigt van de economische overwegingen (eventueel noodzaak) die aan een dergelijke investering vooraf gingen alsook van een bepaalde mentaliteit ter zake.

De stoommachinekamer wordt o.a. gekenmerkt door de aanwezigheid van een oud marmeren schakelbord. In de dieselruimte staat o.a. een controletafel van een recenter type wat de confrontatie tussen verschillende fases in de ontwikkeling van de elektrische uitrusting een extra dimensie geeft.

Bij dit vlasbedrijf horen ook nog een aantal werktuigen met voorbeeldwaarde als materiële getuigen van de normale werking van een gecombineerde roterij-zwingelarij.

Tenslotte is het bedrijf eveneens voorzien van de bijhorende opslagplaatsen voor vlas en werktuigen zijnde een vlasschuur en drie hangars die aangeven op welke schaal een dergelijke bedrijf functioneert.

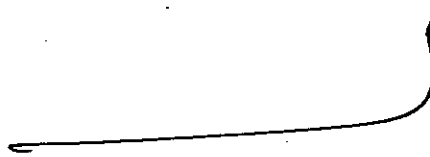
Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel,

30 MEI 2005

Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN